

1. Inleiding

Dit pedagogisch profiel beschrijft de werkwijze en specifieke uitgangspunten van kindercentrum Villa Beestenboel. Het pedagogisch profiel is tot stand gekomen door discussies in het team tijdens themabijeenkomsten. De pedagogische werkgroep heeft de bijeenkomsten voorbereid en de teksten geschreven aan de hand van de input uit de themabijeenkomsten. De werkgroep bestaat uit 4 pedagogisch medewerkers/-sters uit elke groep en het locatiehoofd.

Het gehele kindercentrum bestaat vanaf 1 januari 2009. De BSO groepen zijn in oktober 2008 gestart. Dit betekent dat onze werkwijze en dus ook het pedagogisch profiel in ontwikkeling is.

Het bijzondere aan Villa Beestenboel, is dat het een centrum is voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Er zijn 2 verticale groepen voor kinderen van 0-4 jaar (het KinderDagVerblijf, oftewel het KDV), een groep voor kinderen van 4-7 jaar (BuitenSchoolseOpvang, oftewel BSO), een groep van 7-10 jaar en (sinds augustus 2010) een 10+ groep.

2. Indeling in stamgroepen, leidster-kind ratio en het gebruik van de ruimtes op Villa Beestenboel

Het centrum heeft een open karakter d.w.z. dat de deuren tussen de 2 KDV groepen open zijn en dat de kinderen van de BSO bij elkaar op de groep mogen spelen. Ook tussen KDV en BSO kinderen zijn in overleg speelafspraken mogelijk. Naast de opvang op de eigen stamgroep is er dus gelegenheid om andere kinderen te ontmoeten, zowel binnen als buiten. Het beleid tussen de 7+ en 10+-groep is minder open vanwege de aanwezigheid van de tieners in het tienerproject.

Daarnaast is Villa Beestenboel een groen kindercentrum. Er is veel buitenruimte in de vorm van een babytuin voor de allerkleinsten, een schoolplein (dat ook steeds groener wordt) deels voor het KDV en deels voor de BSO en een BSO-tuin. De babytuin heeft een glooiend grasveld waar de kleine kinderen op ontdekking kunnen en ook op het schoolplein zijn grasheuvels waar je de kinderen op ziet zitten en lekker af ziet rollen. De dierenkamer van de 7+ wordt steeds mooier met kreeften en visjes in verschillende aquaria. Er is ook een buitenverblijf voor de cavia's en konijnen. De BSO kinderen helpen mee in de moestuin, zijn bij de vijver op zoek naar kikkervisjes of watervlooien en in de zintuigentuin komen de eerste geurende kruiden op. Er is veel ruimte op het plein om lekker te fietsen of te skelteren.

2.1. Kinderdagverblijfgroepen

De KDV-opvang op Villa Beestenboel vindt plaats in 2 stamgroepen, genaamd KrisKras en ZigZag. Er zijn twee verticale groepen voor kinderen van 0-4 jaar. Er worden maximaal 12 kinderen per groep opgevangen. Op deze groepen hanteren we een leidster-kind ratio van 1 op 6 kinderen. Dit betekent dat er meestal 2 pedagogisch medewerkers per stamgroep aanwezig zijn. Ook zijn niet meer dan 3 baby's (jonger dan 1 jaar) per groep per dag aanwezig.

KrisKras heeft 3 vaste pedagogisch medewerkers en Zigzag heeft 4 vaste pedagogisch medewerkers. Dit biedt continuïteit en veiligheid voor de kinderen. De kinderen uit beide stamgroepen zijn bekend met alle vaste pedagogisch medewerkers. Ook dit biedt veel emotionele veiligheid, bij ziekte en verlof vervangen de vaste medewerkers elkaar daar waar mogelijk.

2.2. BSO-groepen

De BSO-opvang op Villa Beestenboel vindt plaats in 3 stamgroepen, genaamd Kakelbont, WirWar en RifRaf.

Er is 1 stamgroep voor kinderen van 4-7 jaar: Kakelbont. Hier worden maximaal 20 kinderen opgevangen. De leidster-kind ratio is 1 op 10. Er zijn dus meestal 2 pedagogisch medewerkers aanwezig.

Er is 1 stamgroep voor kinderen van 7-10 jaar: Wirwar. Hier worden maximaal 20 kinderen opgevangen. De leidster-kind ratio is 1 op 10. Ook hier zijn dus meestal 2 pedagogisch medewerkers aanwezig.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Er zijn 4 vaste pedagogisch medewerkers werkzaam op de beide groepen: 2 op Kakelbont en 2 op Wirwar. De personele bezetting biedt continuïteit en veiligheid voor kinderen.

M.i.v. 1 augustus 2010 is een 10+ groep gestart: RifRaf. De stamgroepsruimte is gehuisvest in één van de aangrenzende ruimten van het huidige tienerproject in het gebouw van de Haverlanden. De groep biedt ruimte voor maximaal 20 kinderen. Er zijn dan 2 pedagogisch medewerkers aanwezig.

2.3. Gebruik van ruimtes

2.3.1. KDV ruimtes

De beide verticale groepen (Kriskras en Zigzag) zijn gescheiden door een tussenruimte waaraan twee slaapkamers zijn gelegen, voor elke groep één. Ook is in deze tussenruimte een keuken waar de maaltijden worden voorbereid. De tussenruimte geeft kinderen gelegenheid om mee te kijken en te helpen bij het (voor)bereiden van hapjes en de broodmaaltijd. Daarnaast krijgen kinderen vaak gelegenheid om door te lopen naar de andere stamgroep om samen met de andere kinderen te spelen of een aangeboden activiteit te ondernemen.

Naast de eigen ruimtes in de vleugel van het KDV worden ook regelmatig de ruimtes van de BSO gebruikt. In de gang van de BSO worden regelmatig met de wat oudere peuters bewegingsspelletjes gedaan.

2.3.2. BSO ruimtes

Kakelbont heeft twee stamgroepsruimtes: een "ontvangstruimte" en een "knutsel- en zitruimte". In de ontvangstruimte worden kinderen na schooltijd ontvangen om wat te drinken en te eten. Tijdens lange middagen en schoolverlof en vakantiedagen wordt hier ook de lunch gegeten. Daarnaast zijn er kasten met spelletjes en kan er worden gebouwd met constructiemateriaal.

In de knutselruimte kan worden gewerkt met creatief materiaal. Daarnaast is er een rustige hoek met twee banken waar kinderen zich terug kunnen trekken en kunnen lezen of muziek luisteren. Ook is er een poppenhoek, en wordt hier af en toe toneelspel gespeeld.

WirWar heeft 3 ruimtes tot zijn beschikking: een ontvangst/ knutselruimte, een dierenkamer en een "relax" kamer. In de ontvangstruimte worden kinderen na schooltijd ontvangen en wordt er wat te eten en drinken aangeboden. In deze ruimte wordt ook (volop) geknutseld. In een andere hoek staan twee banken en daar is volop lees- en luistermateriaal aanwezig. Kinderen kunnen zich hier terugtrekken en lekker op de bank ploffen.

De dierenkamer en de "relaxruimte" zijn in ontwikkeling. In de dierenkamer zijn een aantal aquaria met allerlei soorten vissen en kreeftjes. In de winter worden de cavia's hier ook binnen gehouden.

Naast deze ruimtes is er nog een gezamenlijke hal. Hier kunnen kinderen vrij spelen. Er wordt veel fantasiespel gedaan en er worden hutten gebouwd. Deze ruimte wordt ook regelmatig door het KDV gebruikt.

RifRaf, de 10+ groep is gevestigd in het centrale gedeelte van het pand De Haverlanden. De verkeersruimte wordt gedeeld met het tienerproject. Hier zijn o.a. een pooltafel, voetbalspel, airhockey en verschillende spelcomputers beschikbaar voor gezamenlijk gebruik.

Deze ruimte is beperkt opengesteld voor de kinderen van Rifraf. De tieners van het tienerproject maken grotendeels gebruik van deze ruimte en de materialen. De behoeften, spel en gedrag van beide leeftijdsgroepen zijn verschillend. Om deze reden wordt elke dag de deur van de groep Rifraf een uur of langer gesloten en verblijven de kinderen in de eigen stamgroep. Hier wordt gezamenlijk na school wat gegeten en gedronken en kunnen de kinderen hun (school) verhalen doen. De groepsleiding bekijkt dagelijks hoe de samenstelling van de groep kinderen op Rifraf is t.o.v. de aanwezige tieners en beoordeelt daarna welke gezamenlijke ruimtes worden gebruikt.

2.3.3. Buitenruimtes

Villa Beestenboel heeft erg veel buitenruimte rondom het gebouw. Er is een groot speelplein. Dit plein is d.m.v. een beukenhaagje in twee delen opgesplitst. Een deel is voor de kinderen van het KDV en een deel is voor de kinderen van de BSO. Op deze manier kunnen de kinderen samen spelen zonder elkaar te storen in hun eigen spel. De kinderen van de BSO hebben andere behoeften: zij fietsen graag op skelters en dat kan de veiligheid van de jongste kinderen in gevaar brengen. We wijzen

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

kinderen zoveel mogelijk op dit gevaar, maar proberen door het splitsten van de ruimte toch in te spelen op de specifieke behoefte van de verschillende leeftijd- en ontwikkelingsfasen. Naast het plein is er een grote 'groene' BSO tuin. Hierin is een moestuin en een zintuigenhoek te vinden. Kinderen helpen samen met de pedagogisch medewerkers de moestuin verzorgen en oogsten uit eigen tuin. Daarna wordt er gezamenlijk van gegeten. Er is veel ruimte voor het bouwen van hutten en er is een klimmuur geplaatst.

In de tuin van de BSO is een 'ruige hoek' ingericht. De hoek is afgezet met palen en gevonden stokken. Er liggen pallets en er mag, binnen grenzen, worden gegraven door de kinderen. In overleg met de L.O.C. (Locale Ouder Commissie) van Villa Beestenboel zijn er regels en afspraken opgesteld voor het verantwoord en veilig spelen. Spelen in deze hoek voor kinderen van Kakelbont kan alleen in aanwezigheid van groepsleiding. Gebruiken kinderen gereedschap dan is de aanwezigheid van groepsleiding een voorwaarde.

Op Villa Beestenboel is een aantal dieren aanwezig. Er zijn op dit moment 4 cavia's en 1 konijn. Deze 'wonen' in een buitenverblijf dat op het speelplein is geplaatst. De dieren worden door de kinderen en de pedagogisch medewerkers verzorgd. Kinderen leren op deze manier verantwoordelijkheid nemen voor de zorg van anderen, in dit geval de dieren die op Villa Beestenboel thuishoren.

Het KDV heeft naast het speelplein ook een eigen tuin, alleen voor gebruik van de kinderen van 0-4 jaar. Hier is een zandbak geplaatst en er is een babyhoek. Dit is een heuvelachtig grasveld. De kinderen kunnen zich hier ontwikkelen op sensomotorisch gebied: ze ontwikkelen hun zintuigen door het voelen en ruiken van gras, het kruipen over de ongelijke heuveltjes, leren je balans te houden etc. We laten het gras regelmatig hoog worden zodat er steeds weer iets anders te ontdekken valt. In de tuin is ook gelegenheid om te fietsen.

2.4. Activiteiten

Op alle groepen vinden stamgroep activiteiten plaats in de eigen groep. Samen eten, het vieren van verjaardagen en afscheidsrituelen zijn voorbeelden van gebeurtenissen die in de eigen groep plaatsvinden.

De kinderen van de groepen Kakelbont en Wirwar krijgen veel mogelijkheid om samen te spelen. Op deze manier is er een natuurlijke overgang voor kinderen die tussen 7 en 8 jaar overgaan van kakelbont naar Wirwar.

Omdat de locatie van ons kindercentrum een voormalig schoolgebouw is, hebben wij ook de beschikking over een echte gymzaal! Deze ruimte gebruiken we regelmatig voor allerlei bewegingsspel en hier kunnen de kinderen zich lekker uitleven. Bij gebruik van specifieke gymzaalmaterialen zoals kasten e.d. zetten we een opgeleide sportdocent in. In de gymzaal bieden we ook gezamenlijke BSO-activiteiten aan. Dit houdt in dat andere BSO-locaties onze locatie komen bezoeken tijdens vakantiedagen en op deze manier samen de gymzaal gebruiken.

3. De visie van Villa Beestenboel op kinderen, opvoeden en de rol van kinderopvang

De belangrijkste uitgangspunten en pedagogische accenten voor onze locatie zijn:

- We tonen respect voor de autonomie van elk kind. Het kind mag zijn eigen keuzes maken. Hierin dwingen en forceren we niet, we stimuleren wel.
- We hebben respect voor de eigenheid, achtergrond en cultuur van ieder kind.
- We benadrukken de mogelijkheden van ieder kind, een positieve benadering vanuit de pedagogisch medewerkers. We willen de kinderen vóórleven en ons in de kinderen inleven. Vóórleven is voordoen en inleven is empatisch zijn.
- We bieden rust, veiligheid en geborgenheid op de groep.
- De kinderen krijgen de ruimte voor hun eigen ontdekkingsproces, ze leren door te spelen.
- We stimuleren samenhangigheid en groepsgevoel.

We hebben aandacht en ruimte voor natuur, natuurbeleving en buitenspelen.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

4. De pedagogische doelstelling van Villa Beestenboel

We willen kinderen op Villa Beestenboel een plek bieden waar zij zich veilig en vertrouwd voelen, en waar zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat ze opgroeien tot zelfstandige, evenwichtige en weerbare mensen, die respect hebben voor anderen en voor hun omgeving. Kinderen zijn autonoom, we vinden het belangrijk kinderen te stimuleren eigen keuzes te maken en daarin samen te werken met de mensen om hen heen.

- M.b.t. emotionele veiligheid: de nadruk op het ontdekken van "je eigen ik" en die te durven tonen.
- M.b.t. de persoonlijke competentie: nadruk op een uitdagende omgeving en eigen grenzen leren (ver)kennen, zelfredzaam zijn.
- M.b.t. de sociale competentie: actief (leren) luisteren naar elkaar en rekening houden met elkaar.
- M.b.t. socialisatie, cultuuroverdracht en het overdragen van waarden en normen: respect voor de ander en je omgeving.

5. De pedagogische praktijk rondom de basisregels op Villa Beestenboel

In het pedagogisch beleid is, in de vorm van pedagogische basisregels, voor de hele organisatie vastgelegd wat onze werkwijze is. In dit pedagogisch profiel staat per basisregel beschreven hoe wij dit doen op Villa Beestenboel. De basisregels zijn onderverdeeld naar de vier opvoedingsdoelen van de Wet Kinderopvang:

- emotionele veiligheid;
- persoonlijke competenties;
- sociale competenties;
- socialisatie, cultuuroverdracht en het overdragen van normen en waarden.

5.1. Emotionele veiligheid bij Villa Beestenboel

5.1.1. We besteden aandacht aan het wennen op een (nieuwe) groep

In overleg met de ouders bekijken we hoe we het kind het beste kunnen laten wennen. Leidraad hiervoor is het pedagogisch profiel. Van tevoren wordt in het team afgesproken wie het kennismakingsgesprek met de ouders doet en extra aandacht voor het kind heeft tijdens het wenproces op de groep. Voor zowel het kind als de ouders is deze persoon het 1^e aanspreekpunt.

Kinderen van het KDV die ruim 3 jaar zijn kunnen geregeld een uurtje gaan spelen op de BSO, zodat de overgang van het KDV naar de BSO niet zo groot is. Op de BSO vragen we kinderen uit de groep het nieuwe kind een rondleiding te geven.

Bij plaatsing van kinderen rekening houden met specifieke omstandigheden, zoals samenstelling van de groep op dat moment

Bij voorkeur worden broertjes en zusjes bij elkaar op de groep geplaatst. We vinden het wenselijk dat kinderen van het KDV naar de BSO en tussen de BSO- groepen kunnen doorstromen. Dit is natuurlijk wel afhankelijk van de kindbezetting binnen de groepen.

5.1.2. We houden rekening met specifieke behoeften van kinderen en respecteren de eigenheid van elk kind

We geven de kinderen de vrijheid zelf te kiezen waarmee ze willen spelen en we bieden iets aan als het nodig is. We doen dit door goed naar het kind te kijken, het de ruimte te geven zelf activiteiten te ontplooiën en door het kind te stimuleren in zijn spel en zo nodig iets aan te bieden. Een baby die zich snel verveelt in de box, mag als hij dat fijn vindt in een wipstoel om zich heen kijken. Jongens mogen zich in meisjeskleren verkleeden. Als er lacherig over wordt gedaan zien wij het als onze taak hierover met de kinderen te praten.

5.1.3. We nemen gevoelens (bijv. blijdschap, verdriet) serieus

Dit doen we door in te gaan op de gevoelens van de kinderen. We tonen begrip voor wat ze voelen. We verwoorden/benoemen naar de kinderen toe wat we zien. En we laten de kinderen vertellen hoe ze zich voelen.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Kinderen moeten zichzelf kunnen zijn. We accepteren gevoelens van boosheid mits het de andere kinderen niet schaadt.

5.1.4. Zorgen voor veilige hechting, voor geborgenheid, zorgen dat kinderen zich veilig voelen, zorgen voor voorspelbaarheid, structuur in de dag, vaste en sensitieve groepsleiding, rituelen en vieringen

We bieden structuur aan door een herhaling van vaste momenten en rituelen tijdens de dag. Er is elke dag altijd vaste groepsleiding aanwezig. De kinderen worden opgevangen in de eigen groepsruimte. De groepsleiding luistert naar wat het kind te zeggen heeft en heeft ook aandacht voor non-verbale signalen. We laten aan een kind merken dat het gezien wordt. Dit doen we door een praatje met het kind te maken en een band op te bouwen. We zorgen voor gezelligheid op de groep en we accepteren de kinderen in hoe ze zijn. We bieden de kinderen veiligheid door ze rustig te benaderen en te laten zien dat ze welkom zijn. We benoemen naar het kind toe wat we gaan doen. Als we het gezicht van een kind willen wassen met een washandje zeggen we dat eerst voordat we het gaan doen.

Een sfeer scheppen waarin kinderen zich welkom voelen

We heten de kinderen bewust welkom als ze gebracht worden. Bij aanvang scheppen we sfeer door een muziekje aan te zetten of een spelletje klaar te zetten.

Bij het afscheid vragen we of het kind het leuk heeft gehad. We tonen belangstelling voor de belevingswereld van het kind. We hebben aandacht voor gebeurtenissen thuis, we vragen ernaar. We hebben aandacht voor de aankleding van de ruimte. We maken hoekjes in de ruimte waar kinderen zich kunnen terugtrekken of rustig kunnen spelen. Op de BSO praten kinderen mee over de inrichting van de ruimte. Op de groep geven we de kinderen een eigen plekje in de vorm van een opbergmandje/kastje en een foto van elk kind.

5.1.5. Aandacht voor lichaamstaal, 'lezen' (inleven, invoelen, begrijpen) van kinderen, maar niet te snel invullen

We proberen de tijd te nemen om eerst goed naar elk kind te kijken. Als we denken dat er iets is, nemen we het kind apart en proberen we erachter te komen wat er aan de hand is. We overleggen met andere collega's. We geven bewust aandacht aan de kinderen die door hun gedrag minder opvallen door bijv. even samen iets te doen of het kind te vragen je mee te laten helpen.

5.1.6. Aandacht voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind

We observeren het kind goed zodat we gedragsveranderingen kunnen opsporen die een signaal kunnen zijn voor een ingrijpende gebeurtenis in het leven van het kind. We onderhouden een goed contact met de ouders zodat het voor hen makkelijker is over belangrijke gebeurtenissen te vertellen. Als groepsleiding tonen we begrip voor de gedragsverandering van het kind. Ons handelen, stemmen we af op de leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind. We geven het kind de gelegenheid om te praten en het op zijn eigen manier te verwerken. Via spel probeert de groepsleiding toegang te krijgen tot de emoties van het kind. Als een pedagogisch medewerkster merkt dat haar eigen emotie een te belangrijke rol gaat spelen vragen we een collega het even over te nemen. Bij de geboorte van een broertje of zusje wijzen we de ouders op de continuïteit die het kindercentrum het oudere kind kan bieden.

5.1.7. Aandacht voor lichamelijke veranderingen bij een kind

Nog in behandeling.

5.1.8. Elk kind accepteren zoals het is, elk kind zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo gunnen, stimuleren als dat nodig is

We kijken naar de ontwikkeling van het kind. Ook vragen we aan de ouders hoe hun kind zich ontwikkelt. We verdiepen ons in de wereld van het kind. We tonen interesse in wat het kind doet en wat het vertelt. Door een 1-op-1 activiteit te ondernemen leren we het kind beter kennen en bouwen we een band op. We stimuleren het kind zijn emoties te uiten. We accepteren de achtergrond van het kind.

5.1.9. Iedereen is 'anders' en ieder kind mag er zijn

Nog in behandeling.

5.1.10. Bij het overtreden van regels nooit het kind afkeuren, alleen het gedrag

We geven kinderen complimentjes als ze iets goed doen. Kinderen die negatieve aandacht vragen proberen we bij gewenst gedrag extra te complimenteren. We benadrukken niet wat niet mag, maar benadrukken wat wel mag. We overleggen met een collega hoe om te gaan met ongewenst gedrag binnen de groep. Uitgangspunt is een

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

positieve benadering. Op de BSO vragen we aan de kinderen zelf voor welk gedrag ze een complimentje willen krijgen.

5.1.11. Een sfeer scheppen waarin kinderen zich welkom voelen

Nog in behandeling.

5.1.12. Praten met kinderen en uitleg geven als ze grenzen overschrijden

We benoemen de situatie naar het kind toe. We vertellen wat er is gebeurd. We stimuleren het kind zich te verplaatsen in de ander en om kort en duidelijk te zijn. Aan jonge kinderen laten we zien wat het gedrag teweeg brengt bij de ander. We gaan na bij het kind of het klopt wat we zien; ik denk dat je verdrietig bent en daarom ... We verdiepen ons in wat het kind beweegt om zo te handelen.

5.1.13. Bij flexibele opvang extra aandacht voor rust op de groep, waarborgen van continuïteit voor kind en de groep

Als een kind op afwijkende tijden gebruik maakt van de opvang, spreken we met ouders het moment van afscheid nemen af. Op die manier maken we tijd voor ouders voor de overdracht, maar is er ook tijd om met het kind afscheid te nemen en de groep hierdoor rust te geven.

5.2. Persoonlijke competenties op Villa Beestenboel

De belangrijkste aspecten zijn voor ons:

- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid stimuleren
- "Ieder kind heeft recht op zijn eigen bult"
- De groepsleiding 'begeleidt' kinderen i.p.v. ze te 'leiden'

5.2.1. Zorgen voor een uitdagende omgeving die tegemoet komt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan, nieuwe dingen te ontdekken en zich de wereld eigen te maken

We bieden geregeld nieuwe en verschillende materialen aan. De kinderen van het KDV krijgen de mogelijkheid om op ontdekking te gaan in het gebouw en in andere ruimtes te spelen. De BSO heeft een stoeiruimte ingericht, zodat de kinderen weer een nieuwe uitdaging hebben. Kinderen van de 7+-groep bouwen hutten in de tuin en hebben een bunker gegraven. De kinderen op de BSO betrekken we bij het verzorgen van de planten en dieren binnen en buiten, we maken eten met groente uit de moestuin, of we gaan op ontdekkingstocht in het bos.

5.2.2. Zorgen voor afwisseling door aanbod van rustige en meer actieve activiteiten, voor gevarieerd spelmateriaal waardoor kinderen spelenderwijs de grenzen van hun eigen 'kunnen en kennen' ontdekken, ervaren, verleggen en daarvan leren

We wisselen de activiteiten af: we gaan buiten spelen, een boekje met ze lezen, gaan aan tafel kleien.

5.2.3. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van motoriek, kinderen aanmoedigen motorische vaardigheden te vergroten

We geven de kinderen de ruimte hun mogelijkheden te ontdekken. Dit doen we door veel buiten te spelen, te fietsen en hindernisbanen te maken. Een kind dat een grote behoefte heeft aan klimmen en klauteren, geven we de ruimte dit te oefenen. De pedagogisch medewerker houdt het kind goed in de gaten en bij een gevaarlijke situatie gaan we ernaast staan. Het kind mag met vallen en opstaan zijn grenzen ontdekken.

5.2.4. Stimuleren spraak- en taalontwikkeling door duidelijk en correct te spreken, zinnen indien nodig herhalen i.p.v. verbeteren, anderstalige kinderen in het Nederlands aanspreken, activiteiten verbaal begeleiden en gebruik maken van verhalen, liedjes en rijmpjes

We vertellen de kinderen wat we aan het doen zijn. We praten en zingen rustig. Zo leren de kleine kinderen te articuleren. Bij anderstalige kinderen proberen we de talen te koppelen. We gebruiken ook woordjes en zinnen uit hun eigen taal. De kinderen pakken zo Nederlandse woorden makkelijker op.

5.2.5. Stimuleren verstandelijke ontwikkeling door aanbieden van gevarieerd spelmateriaal, reële eisen stellen afgestemd op leeftijd en belangstelling van kinderen

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Een baby wordt ander speelgoed aangeboden dan een peuter; bijv. een rammelaar i.p.v. een puzzel. Op de 7+-groep worden veel spelletjes aangeboden, terwijl de 4-7 jarigen een winkel op de groep hebben. Regels op de groep worden afgestemd op de leeftijd van de kinderen. De 7+-groep heeft regels voor het computergebruik. Op het KDV wordt verteld dat de wipstoelen alleen voor de baby's zijn en dat we speelgoed samen delen.

Kinderen van Kakelbont (4-7 jaar) gebruiken geen PC en spelcomputer.

In de "relax" kamer van Wirwar staan met enige regelmaat wel spelcomputers. Kinderen mogen hier (maximaal) 15 minuten op spelen, nadat zij zich hiervoor hebben ingeschreven. De spelcomputers worden regelmatig vervangen door ander speelmateriaal. We wisselen af met de verschillende materialen zodat kinderen worden geprikkeld in hun fantasie en niet eenzijdig bezig zijn.

In de huiskamer van Wirwar staat een PC die in aanwezigheid van groepsleiding wordt gebruikt door kinderen.

Er is één maal per week een beeldschermvrije dag (geen PC gebruik) en 1 filmdag per week (kinderen kunnen, als hierom wordt gevraagd 1 film kijken).

5.2.6. Stimuleren van creatief denken, kinderen aanmoedigen nieuwe dingen uit te proberen, initiatieven te nemen

Nog in behandeling.

5.2.7. Rekening houden met specifieke behoeften en interesses van kinderen, elk kind accepteren zoals het is, elk kind eigen ontwikkeling in eigen tempo gunnen

Op het KDV worden de 2 groepen gesplitst om leeftijdgebonden activiteiten aan te bieden, bijv. activiteiten alleen voor peuters, om zo tijd te creëren voor de behoeften van baby's. Op de BSO mogen de kinderen zelf kiezen wat ze gaan doen, het is vrije tijd.

5.2.8. Kinderen helpen zelfvertrouwen te ontwikkelen door te stimuleren, waarderen en complimenteren

We stimuleren kinderen samen te spelen. Een kind dat buiten de groep valt moedigen we aan mee te spelen. We geven de kinderen complimenten door het gedrag te benoemen. We geven de kinderen ruimte om fouten te maken, we zeggen dat je van fouten leert. Je hoeft je daar niet voor te schamen.

5.2.9. Kinderen ruimte geven om eigen identiteit te ontwikkelen

We volgen wat er onder de kinderen leeft. Naar behoefte kunnen we dan dingen aanbieden. Op de BSO praten we ook met de kinderen over hun afkomst en over bijv. religieuze feesten.

5.2.10. Kinderen leren zelf conflicten op te lossen en assertief te zijn

We begeleiden de kinderen in het uiten van hun gevoelens. We vragen: heb je al gezegd dat je het niet leuk vindt. We stimuleren kinderen om zich hierin te ontwikkelen.

Een kind dat elke keer zijn/haar zin probeert door te drijven, blijven we geduldig uitleggen dat we speelgoed samen delen. Na voldoende uitleg wordt het huilen/schreeuwen van het kind verder genegeerd. Langzamerhand kan dit kind de regel beter accepteren, ook doordat het kind ouder wordt.

5.2.11. Kinderen in de BSO aanmoedigen nieuwe interesses en hobby's te ontwikkelen

We bieden een gevarieerd aanbod aan activiteiten aan, zoals diervoorzorging, tuinieren, koken, schilderen en kleien. We nodigen kinderen uit hieraan mee te doen.

5.2.12. Praten met kinderen en uitleggen als ze grenzen overschrijden

We halen de kinderen bij elkaar en stimuleren ze er samen over te praten en een oplossing te bedenken. Ook benoemen we de bijbehorende emoties. Met jongere kinderen begeleiden we dit proces veel meer.

5.2.13. Aandacht voor evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten

We inventariseren de behoefte aan activiteiten van een kind. De kinderen mogen zelf invulling geven aan de beleving en/of uitvoering van de activiteit. De pedagogisch medewerkers zijn alert op de evt. hulpvraag van een kind. Verven biedt voor de allerkleinsten een ontdekking van de kwast en hoe de verf aanvoelt. Een ouder kind ontdekt hoe hij een boom kan schilderen.

5.2.14. Aandacht voor lichamelijke veranderingen en ontwikkeling van seksualiteit

Op het KDV is aandacht voor het zindelijk worden; aandacht voor hoe je je lichaam verzorgt. We benoemen bijv. het groter worden van de kinderen: baby's zijn klein, ik ben groter en mijn broer op de BSO is nog groter. Op de

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

BSO wordt de lengte van de kinderen bijgehouden met een groeimeter. We stimuleren de kinderen hun fysieke grenzen aan te geven; niet elk kind houdt van knuffelen.

5.2.15. Stimuleren van gezond en veilig gedrag bij kinderen, rekening houdend met hun leeftijd en ontwikkelingsniveau

De pedagogisch medewerkers leven gezond en veilig gedrag voor, zie ook het voedselbeleid. De pedagogisch medewerkers die kinderen van school ophalen om ze naar de BSO te brengen, laten zien hoe ze veilig moeten oversteken.

5.3. Sociale competenties op Villa Beestenboel

5.3.1. Stimuleren van positieve groeps sfeer, kinderen aanmoedigen dingen samen te doen en te delen

Samen creëren we een groeps sfeer, we wisselen ideeën uit en luisteren naar elkaar. We moedigen elkaar aan en geven elkaar complimenten. We moedigen vriendschappen aan en geven ruimte aan kinderen om elkaar te leren kennen. De rol van de leidster hierbij is begeleidend, niet leidend. Omdat de kinderen op Beestenboel veel vrijheid hebben om elkaar op te zoeken, zijn er ook vriendschappen buiten de eigen stamgroep mogelijk.

5.3.2. Aanbieden van groepsactiviteiten met aandacht voor het evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten

We spelen zoveel mogelijk in op wat de kinderen bezighoudt. Dit doen we door te reageren op dat wat de kinderen vertellen of in hun spel laten zien. Van hieruit proberen we spel op gang te brengen of een activiteit aan te bieden. We nodigen kinderen uit voor activiteiten, maar dwingen ze niet.

Leidsters zorgen dat er een aanbod is voor 'elk wat wils': grof/fijn motorisch, muzikaal, handvaardigheid, kringspel, etc.

5.3.3. Kinderen leren geven en nemen, conflicten leren op te lossen

Samen voor elkaar zorgen, kinderen laten zien dat het fijn is ervoor te zorgen dat een ander blij is. Ook durven vragen wat je zelf nodig hebt om blij te zijn / worden. De rol van de leidster is die van het voorbeeld zijn hierin, maar ook begeleidend zijn en niet leidend. Kinderen ruimte geven hun eigen oplossing te zoeken, geen scheidsrechter zijn.

5.3.4. Kinderen leren zich in te leven in de ander, begrip te hebben voor de ander

We leren kinderen: elkaar te observeren, naar elkaar te kijken, spiegelend te zijn, in elkaars schoenen te gaan staan, elkaars beleving na te gaan. Voor de allerjongsten is dit niet mogelijk: zij zien de ander als verlengstuk van zichzelf. We kijken dus goed op welke leeftijd een kind zover is dat het in staat is om dit spiegelen te begrijpen. We hebben oog voor de kwetsbare kinderen die niet in staat zijn voor zichzelf op te komen. Hierin heeft de leidster wel een beschermende rol. We zeggen het kwetsbare kind niet wat het moet doen. We benoemen de emotie van het kind en proberen samen een oplossing te bedenken.

In de BSO is dit proces al veel verder ontwikkeld. Hier kun je met kinderen praten over vragen als "hoe zou jij het vinden als....?".

5.3.5. Kinderen leren dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is

Nog in behandeling.

5.3.6. Stimuleren andere culturen te verkennen (boeken, spelletjes, gerechten, feesten)

We laten kinderen zoveel mogelijk vertellen over hun achtergrond en cultuur. We praten en lezen samen over gebruiken, waarden en normen. We kopen bijv. Halal vlees voor onze islamitische kinderen. We proberen niet alleen de verschillen tussen culturen te benadrukken, maar ook de overeenkomsten.

5.3.7. Belonen van gewenst gedrag, corrigeren van ongewenst gedrag; ongewenst gedrag alleen bestraffen als corrigeren niet helpt

We proberen zoveel mogelijk preventief op ongewenst gedrag in te spelen. Voorkomen dat gedrag storend wordt voor anderen of voor het kind zelf, helpt mee om het gedrag om te buigen. We geven bijvoorbeeld een kind positieve aandacht voordat het om (ongewenste) aandacht gaat vragen. Dat kan zijn door samen met het kind een spelletje te doen of een spel op te zetten met een aantal kinderen en hen daarna zelf verder te laten spelen. We zijn aanwezig op de plekken waar de kinderen zijn, om zo tijdig het gedrag te kunnen corrigeren.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Een time-out op de bank is op Villa Beestenboel de enige bestraffende maatregel. De lengte en frequentie ervan verschilt per leeftijd en per kind.

5.3.8. Kinderen ruimte geven om hun eigen identiteit te ontwikkelen

Bij het ontwikkelen van de identiteit hoort het zich kunnen inleven in verschillende rollen. Fantasiespel hoort hierbij. We gaan zoveel mogelijk mee in dit spel, ook t.a.v. de groep kinderen. Als kinderen spelen dat ze een piraat zijn, spreken we het kind als piraat aan. Op deze manier proberen we ruimte te geven aan de behoefte van kinderen om zich in te leven in een andere identiteit en op deze manier de eigen identiteit te ontdekken. Soms hebben kinderen individuele wensen die zich onderscheiden van de groep. Kinderen die geen fruit lusten, hoeven het niet te eten maar doen wel mee in het ritueel van het fruit eten aan tafel. Bijvoorbeeld door het doorschuiven van het bord fruit aan anderen.

5.3.9. Kinderen aanmoedigen actief te worden in kinderparticipatie en kinderactiviteiten

Ieder kind wil gehoord en gezien worden. Meedenken en praten over wat er in de groep gebeurt vinden we van belang. Kinderen leren zich een mening vormen en dit onder woorden te brengen als er met elkaar wordt gepraat over o.a. de dagelijkse gang van zaken in de groep. Wat vinden de kinderen van de groepsregels, wat voor een speelgoed willen ze gebruiken, hoe vieren we een verjaardag, welke activiteiten doen we tijdens een vakantie? Tijdens de tafelmomenten die er in de stamgroep zijn worden deze onderwerpen besproken. De 7+ kinderen kunnen vaak al goed hun wensen, ideeën en behoeften onder woorden brengen. Bij de jongere kinderen wordt er regelmatig gebruik gemaakt van plaatjes en foto's van situaties die kinderen knippen en plakken of tekenen, hierna wordt er met de kinderen over gepraat en waar mogelijk omgezet in concrete plannen.

5.3.10. We geven kinderen vrijheid en vermijden onnodige regels en bemoeizucht

Hoewel de groepsleiding de kaders van regels bepaalt, willen we kinderen de ruimte bieden om zelf de consequenties van hun handelen te laten ondervinden. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf hun keuzes maken t.a.v. spelkeuze, spelen met andere kinderen, etc. Als dit ten koste gaat van andere kinderen, neemt de groepsleiding een begeleidende rol op zich. We vragen het kind bij ons te komen en laten bijvoorbeeld zien wat zijn/ haar gedrag bij het andere kind doet: pijn, verdriet of angst. We proberen de kinderen zelf een oplossing te laten bedenken om de situatie bij te sturen. We willen kinderen de ruimte bieden hun eigen "zijn" te ontdekken en te ontplooien. We gaan ervan uit, dat kinderen een zelfplossend en een leervermogen hebben. Dit betekent dat zij hun eigen spel mogen spelen, eigen communicatievormen mogen uitproberen en een eigen logica in de praktijk mogen testen. Als groepsleiding proberen we dit eigen vermogen van kinderen aan te spreken, te stimuleren en te begeleiden.

5.4. Socialisatie en overdragen van waarden en normen op Villa Beestenboel

Op Villa Beestenboel staat het woord respect in deze context centraal. Respect voor je medemens en dieren, maar ook voor de omgeving, de materialen die je gebruikt en het milieu.

De pedagogisch medewerkers proberen dat op de volgende manieren voor te leven aan de kinderen: Respect hebben voor je medemens, betekent dat we belangstelling tonen in de beleving van en gebeurtenissen in het leven van de kinderen. Wat houdt ze bezig, waar willen ze meer over weten? Maar ook: wat willen ze gaan doen en wat is hun mening over een bepaald gebeuren? Verder stimuleren we de kinderen om te kijken en te luisteren naar elkaar, om zo te ontdekken wat een ander wel en niet leuk vindt en daardoor op een fijne manier met elkaar om te gaan.

Respect hebben voor de dieren doen we door samen voor de dieren te zorgen die op Villa Beestenboel wonen. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zien wat de dieren nodig hebben om zich fijn te voelen en hoe ze het liefst aangeraakt en geknuffeld willen worden.

Respect hebben voor je omgeving uit zich in het samen zorg dragen voor een groepsruimte waarin een ieder zich prettig voelt. Hier hoort bijvoorbeeld samen opruimen bij, maar ook meebeslissen over wat je in je groepsruimte hebben wilt.

Op het kinderdagverblijf kijken de leidsters naar de behoeften van de kinderen die zich nog niet verbaal uit kunnen drukken: heeft een kind bijvoorbeeld een grote behoefte om te klimmen en klauteren dan maken we een klimbaan!

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Respect hebben voor de materialen die we gebruiken betekent dingen gebruiken waar ze voor bedoeld zijn: boekjes zijn niet om kapot te scheuren maar om samen uit te lezen en peuterfietsjes zijn niet bedoeld voor grote BSO kinderen. De planten maken we niet kapot, maar we gebruiken wel herfstbladeren om mee te knutselen. Maar ook: met stukjes restpapier kun je nog een heel leuk mozaïekpotje plakken!

5.4.1. Als groepsleiding bewust omgaan met eigen waarden en normen

We komen als leidsters zelf met een eigen 'rugzakje' waarin ons verleden, onze ervaringen, waarden en normen zijn opgeslagen. Dit maakt ons bewust van het feit dat we de wereld door onze eigen gekleurde bril zien. De verschillen hierin maken ons ook aanvullend op elkaar.

We willen doen waar we voor staan, dit maakt ons geloofwaardig naar de kinderen. Kinderen zullen onze onderlinge verschillen zien en ervaren, dit bepaalt ook de eigen identiteit van de leidster.

We willen als groepsleiding de onderlinge verschillen die tot uiting komen naar de kinderen wel samen kunnen bespreken. Het feedback geven op elkaar is hierbij belangrijk. Dit doen we niet in aanwezigheid van kinderen. Respectvol omgaan met elkaars 'rugzakje' is hierbij een belangrijke voorwaarde. Actief luisteren en de ik-boodschap geven helpt hierbij. Dit is een continu proces, dit blijft in ontwikkeling.

5.4.2. Bewust omgaan met de invloed van voorbeeldgedrag op kinderen en geringe invloed van mondelinge overdracht van waarden en normen:

Voorbeeldgedrag, zoals letten op je eigen taalgebruik en niet over hoofden van kinderen praten, is een belangrijk onderdeel van het overbrengen van waarden en normen. Zelf een positieve houding en uitstraling hebben door non-verbale uitingen, een kind aankijken als hij/zij met je praat: actief aandacht hebben. Luisteren naar elkaar is een vorm van respect tonen voor de ander. Elkaar waarderen. Aandacht hebben als een kind zich pijn heeft gedaan, ook al kan het dit nog niet verbaal uiten.

5.4.3. Respecteren van anderen, hun mening en hun bezit, vermijden van vooroordelen

Als kinderen speelgoed meenemen van thuis, wijzen we kinderen erop dat andere kinderen uit de groep daar mogelijk ook mee willen spelen. Als het kind dat niet wil, mag het zijn/haar speelgoed in zijn eigen kastje leggen. Een aantal kinderen in het kinderdagverblijf eet Halal voeding of volgt een speciaal dieet. Tijdens de maaltijd wordt aan de andere kinderen verteld waarom dit zo is. Dit doen we spelenderwijs. Ieder kind neemt zijn eigen leefwereld van thuis mee, dit proberen we op het dagverblijf tot leven te brengen door erover te praten zonder hierbij een oordeel te geven over wat 'goed' of 'niet goed' is.

5.4.4. Respecteren van alles wat leeft

Respect hebben voor het milieu doen we door de kraan niet onnodig te laten lopen, zuinig te zijn met stroom en ons afval te scheiden.

Maar ook door samen zorg te dragen voor de planten in de tuin en te genieten van de vruchten die ze geven.

5.4.5. Niet accepteren van gewelddadig of agressief gedrag

We proberen hierin direct in te grijpen, dit niet te tolereren en hier duidelijk in te zijn. We kijken wel naar wat er achter het agressieve gedrag ligt door bijvoorbeeld frustratie en kwetsbaarheid te achterhalen en samen met het kind weg te nemen of er een alternatief voor te bieden.

(Je mag op de boksbal slaan als je boos bent, niet op elkaar.)

5.4.6. Niet accepteren van pesten

Wat verstaan we onder pesten: Bij jonge kinderen is vaak nog geen sprake van doelbewust 'pesten'. We zien pesten wel terug in het uitsluiten van elkaar bij het samenspel van kinderen. Als we zien dat dat gebeurt, spreken we de kinderen die 'pesten' aan. We laten zien dat het kind dat gepest wordt, dit niet prettig vindt: "zie je dat.....daar verdrietig van wordt?"

Bij het aanhouden van uitsluitingsgedrag wordt de pester (tijdelijk) uit het spel gehaald en wordt het aangesproken op zijn gedrag. We zijn kort maar duidelijk: pesten wordt niet getolereerd.

Bij kinderen in de BSO wordt het pestgedrag van kinderen actief aangepakt door de groepsleiding. We vinden het onze taak dat kinderen die worden gepest worden beschermd door ons. Kinderen die pesten of uitsluiten worden duidelijk aangesproken op hun gedrag en ook hier geldt dat er kort en duidelijk wordt verteld dat pesten niet wordt getolereerd.

Het pestgedrag wordt, als het vaker voorkomt tezamen met de hele groep kinderen besproken: wat vinden de kinderen dat pesten is, wie wordt er wel eens gepest, hoe voelt dat etc. We vinden het belangrijk dat kinderen die

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

gepest worden, voelen dat zij zich kunnen verweren: assertief zijn en opkomen voor jezelf is belangrijk. Ook dit vinden we een belangrijke taak voor ons als groepsleiding.

We proberen op deze manier kinderen bewust te maken van wat pestgedrag veroorzaakt.

Naast het actief bezig zijn met het 'bestrijden' van pestgedrag, zijn we van mening dat pesten ook preventief kan worden aangepakt. We benadrukken dat we samen met elkaar een groep zijn en dat ieder een plekje in de groep heeft. Door samen te zorgen dat ieders plekje wordt gerespecteerd, zal er minder pestgedrag ontstaan. Eind 2010 zullen alle BSO locaties een pestprotocol hebben ontwikkeld.

5.4.7. Niet accepteren van liegen

We proberen te achterhalen waarom een kind liegt. Het kan zijn dat een kind angst heeft voor straf en daardoor niet de waarheid vertelt: bijvoorbeeld niet durven zeggen dat je in je broek hebt geplast. We proberen samen met het kind te ontdekken wat een alternatief voor liegen.

5.4.8. Niet accepteren dat kinderen elkaar onderling zwart maken

Uitsluitingsgedrag in de groep wordt niet geaccepteerd. Ook voor dit gedrag (net als de vorige punten) proberen we te achterhalen wat er achter het gedrag zit: angst om zelf uitgesloten te worden is vaak een oorzaak voor dit gedrag. Aandacht hebben voor elkaars leefwereld en ervaringen delen leidt vaak tot begrip voor elkaar. Vooral binnen de BSO wordt er veel tijd gemaakt voor dit proces.

5.4.9. Duidelijk zijn over 'onze manieren' maar wel flexibel met regels omgaan

Een groeps/spel- proces is soms belangrijker dan een regel. Voorbeeld van een regel: het spelen met duplo mag alleen op tafel. Als kinderen lekker in hun spel bezig zijn maar ze spelen met duplo op de grond, dan laten we dit gebeuren. We kijken goed of en wanneer de regel "zin" heeft, we passen regels niet klakkeloos toe.

5.4.10. Stimuleren van onderlinge solidariteit, kinderen aanmoedigen elkaar te helpen

Aandacht hebben voor wat er met elkaar gebeurt. Behulpzaam zijn voor elkaar, op elkaar wachten met eten, helpen schoenen aan te doen, spulletjes in je kastje te leggen. Kinderen stimuleren elkaar om hulp te vragen. Bijvoorbeeld het open en dicht doen van het BSO hekje voor elkaar.

Nieuwe kinderen in de groep worden geïntroduceerd. We verwelkomen elkaar door samen met de andere kinderen te praten met en over de nieuwkomer. Op de BSO stimuleren we de kinderen zelf de nieuwkomers op de hoogte te brengen van het dagelijks reilen en zeilen op de groep.

5.4.11. Kinderen leren open te staan voor en respect te hebben voor gewoonten en rituelen van andere (sub)culturen, kinderen stimuleren om gewoonten uit andere culturen te verkennen d.m.v. boeken, liedjes, spelletjes, gerechten en feesten e.d.

Op Villa Beestenboel zijn kinderen uit verschillende culturen en met een verschillende achtergrond aanwezig. De kinderen zien van elkaar dat er verschillen zijn. We benadrukken zoveel mogelijk onze overeenkomsten en leggen uit dat hoewel iedereen anders leeft, iedereen er mag zijn. Er wordt verschillend gegeten, er zijn taalverschillen en iedereen heeft andere gebruiken. We nodigen ouders van een andere cultuur uit om hierover te vertellen en bijv. eten uit hun cultuur mee te brengen naar het kindercentrum. In 2009 heeft er een landenfeest plaatsgevonden waarin verschillende gebruiken, kleding, en voedsel zichtbaar werden.

5.4.12. Kinderen leren mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen te respecteren

Kinderen bewust maken dat ze niet de eigen mogelijkheden als uitgangspunt nemen. Niet iedereen heeft dezelfde capaciteiten en mogelijkheden. Niet elkaar uitlachen omdat iemand er anders uitziet, maar uitleg geven of het kind vragen om dit zelf toe te lichten. Hiermee geven we kinderen een sterk zelfbeeld. Focussen op wat een kind goed kan i.p.v. de aandacht te richten op de beperking.

5.4.13. Respecteren van ieders normen en waarden t.a.v. seksualiteit; bewaken van grenzen van alle betrokkenen op dit gebied (groepsleiding en gastouders, ouders, de omgeving)

Nog in behandeling.

5.4.14. Ontspannen omgaan met blootspelletjes, doktertje spelen e.d. bij jonge kinderen, toezicht houden, ingrijpen als het extreme vormen aanneemt en als kinderen grenzen overschrijden

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

We wijzen kinderen die wat ouder worden en belangstelling krijgen voor seksualiteit er op, dat dit een heel natuurlijk gegeven is, we wijzen dit nooit af. We maken wel duidelijk, dat seksualiteit iets is dat je niet in het openbaar deelt, maar dat dit iets van een kind zelf is.

We laten kinderen niet bloot buiten spelen. Hiermee bewaken we de privacy van het kind.

5.4.15. Kinderen leren wanneer ze grenzen overschrijden

Vaak ervaren kinderen een grens als ze deze overschrijden. We zijn duidelijk waar de grenzen liggen (een ander pijn doen, een ander storen, spullen kapot maken, spel dat gevaar oplevert voor het kind zelf en/of een ander, liegen, pesten etc.). Als de grenzen worden overschreden laten we de (mogelijke) gevolgen van dit gedrag zien en bespreken dit. We doen dit d.m.v. de Gordon-methode ('ik' boodschap).

5.4.16. Bij overtreden van regels het gedrag afkeuren, niet het kind

Nog in behandeling.

5.4.17. Uitleg geven bij de dingen die je doet

Respect voor de ander laten we ook zien door te vertellen wat we doen en waarom. We vegen geen neus af zonder dit te vragen aan het kind en laten het zoveel mogelijk door het kind zelf doen. Ook bij de allerjongsten leggen we uit wat we gaan doen.

Ook bij een bestraffende maatregel leggen we uit wat we gaan doen voordat we handelen: een kind weet anders niet wat er gaat gebeuren en schrikt dan meer van de handeling van de leidster dan van de corrigerende maatregel, dus: "ik ga je even op de bank zetten, want....".

5.4.18. Kinderen leren om ruzies uit te praten

Gevoelens en emoties als boosheid en verdriet een plek geven door te vragen en door te benoemen dat wat we zien gebeuren. We proberen het kind te laten bepalen wanneer het zover is dat de ruzie wordt 'uitgepraat' en hoe dit moet gebeuren: 'sorry' zeggen of een hand geven.

De leidster heeft bij jonge kinderen (1-4 jaar) hierin een rol als vertaler. Bij de BSO is ze meer een bemiddelaar. Daarna kunnen kinderen het zelfstandig uitpraten.

5.4.19. Gewenst gedrag belonen, ongewenst gedrag corrigeren; alleen straffen als corrigeren niet helpt

Nog in behandeling.

5.4.20. Niet accepteren dat kinderen elkaar onderling zwart maken

Nog in behandeling.

6. Toezicht bij (buiten) spelen op de BSO groepen

Als kinderen buiten spelen is ons uitgangspunt dat er een pedagogisch medewerker bij de kinderen aanwezig is. Dit is niet altijd te realiseren i.v.m. Kinderen die binnen spelen in combinatie met het feit dat er door de kindbezetting 1 pedagogisch medewerker op elke groep aanwezig is. Ook komt het regelmatig voor dat kinderen zonder een volwassene om zich heen willen spelen. In dergelijke situaties kunnen kinderen buiten spelen met indirect toezicht van de groepsleiding.

Er zijn afspraken gemaakt hoe het toezicht is geregeld:

- Buiten spelen mag alleen binnen de hekken van ons terrein, kinderen mogen niet het terrein verlaten.
- Het buitenhek wordt gecontroleerd om te zien of het gesloten is.
- Kinderen van Kakelbont mogen niet zonder de aanwezigheid van een pedagogisch medewerker op het grasveld van de BSO-tuin komen i.v.m. de "ruige hoek". Voor het spelen in deze hoek zijn specifieke regels opgesteld: 'Ruigland regels'. Deze zijn door de L.O.C. van Villa Beestenboel goedgekeurd.
- Kinderen van WirWar en de 10+ groep mogen op het basketbalveld spelen, maar ook hier geldt dat ze het terrein niet mogen verlaten.
- Er wordt elk kwartier 5 minuten naar buiten gegaan door de groepsleiding om te zien hoe en waar kinderen spelen (is de situatie veilig, hoe is het gedrag van kinderen t.o.v. elkaar etc.).
- Als de groepsleiding de situatie of het spel van kinderen onrustig vindt, dan blijft er een pedagogisch medewerker bij de kinderen.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
e.van prehn	a.vermeulen	o.bakker	03-12-2010	1

Ook binnen kan het voorkomen dat kinderen zonder de aanwezigheid van een pedagogisch medewerker spelen. Hier geldt dat de pedagogisch medewerkers rondlopen en kijken waar en hoe de kinderen spelen.